

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

HOTĂRÂREA NR. 445
din data de 17.07.2019

Dosar nr: 1A/2019

Petiția nr: 208/17.01.2019

Autosesizare

Reclamat: SCA

Obiect: recrutare avocat cu condiția absolvirii unei facultăți de drept de stat

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Instituția care a declanșat acțiunea din oficiu

1. Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, sector 1, București;

I. 2. Numele și sediul al reclamatului

2. .

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Reclamatul a publicat un anunț conform căruia recrutează avocat cu condiția absolvirii unei facultăți de drept de stat.

III. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

5. Reclamatul a fost citat (fila 4 din dosar) pentru data de 19.02.2019 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD).

6. La audierea din 19.02.2019 reclamatul nu s-a prezentat.

IV. Susținerea părților

Susținerea instituției care a declanșat acțiunea din oficiu

7. Autosesizarea înregistrată la CNCD cu **nr. 208/17.01.2019** (fila 1 din dosar), arată că reclamatul a publicat un anunț conform căruia recrutează avocat cu condiția absolvirii unei facultăți de drept de stat.

S-au depus la autosesizare înscrisuri (filele 2-3 din dosar).

Susținerea părții reclamate

8. Reclamatul, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 665/13.02.2019** (filele 5-7 din dosar) arată societatea lucrează în domeniul imobiliar. Are experiența că absolvenții universităților de stat au un grad mai ridicat de pregătire profesională. Deși unele aplicații nu îndeplineau cerințele, nu au descalificat niciun candidat. Nu a existat dorința de a discrimina. Fapta nu se încadrează în definiția discriminării.

V. Motivele de fapt și de drept

9. Colegiul director constată că reclamatul a publicat un anunț conform căruia recrutează avocat cu condiția absolvirii unei facultăți de drept de stat.

10. **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”*.

11. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

12. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: *„exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”*).

13. Prin nediferențiere judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: *„art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară” (Marckx împotriva Belgiei, 13 iunie 1979, §32) sau „analoagă” (Van der Musselle împotriva Belgiei, 23 noiembrie 1983, §46) ori „relevant similară” (Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „analoagă ori relevant similară” (Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit, 30 iulie 1998, §75).*

14. Colegiul director constată că reclamatul, prin anunțul publicat, a creat o diferențiere între cei care au terminat o universitate de stat și cei care au terminat o universitate privată.

15. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

16. Criteriile enumerate de **O.G. nr. 137/2000** sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând „sau oricare alt criteriu”, însă aceste criterii, conform cazuisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (**Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei**, 7 decembrie 1976, §56). „Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „orice altă situație” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §62).

17. Absolvirea unei universități reprezintă o caracteristică personală, iar cea a unei universități private oferă un statut identificabil, pe baza căruia reclamatul a diferențiat.

18. Privind dreptul, Colegiul director constată că măsura reclamatului atinge dreptul la muncă. Este incident și art. 8 alin. 2, care prevede: „*Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, condiționarea ocupării unui post prin anunț sau concurs, lansat de angajator ori de reprezentantul acestuia, de apartenența la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, de vârstă, de sexul sau orientarea sexuală, respectiv de convingerile candidaților, cu excepția situației prevăzute la art. 2 alin. (9).*”

19. Reclamatul nu a invocat că ar fi aplicat o măsură afirmativă.

20. Faptul că a acceptat și dosarele incomplete a candidaților nu disculpă în totalitate reclamatul. Curtea de Justiție a Uniunii Europene, în **Cauza C-54/07 („Feryn”)**, soluționat la 10 iulie 2008, a arătat că descurajarea unor persoane de a se prezenta la un concurs de angajare reprezintă discriminare.

21. Astfel, fapta reclamatului de a publica un anunț conform căruia recrutează avocat cu condiția absolvirii unei facultăți de drept de stat reprezintă discriminare, întrucât a creat o deosebire pe criteriul statutului de absolvent al unei universități private care a avut ca scop și efect restrângerea exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului de acces la muncă, prin descurajarea posibililor candidați.

22. Art. 5 din **O.G. nr. 137/2000** prevede: „*Diferența de tratament bazată pe o caracteristică legată de criteriile prevăzute la art. 2 alin. (1) nu constituie discriminare atunci când, în temeiul naturii activităților ocupaționale sau al contextului în care acestea se desfășoară, o asemenea caracteristică reprezintă o cerință profesională reală și determinantă, cu condiția ca obiectivul să fie legitim și cerința profesională.*”

23. Chiar dacă reclamatul afirmă că, în conformitate cu experiența lui, persoanele care au absolvit o universitate de stat sunt mai bine pregătiți, Colegiul director constată pe de o parte că afirmația nu a fost probată, pe de altă parte în mod cert nu se poate afirma că toți absolvenții universităților de stat sunt mai buni ca toți absolvenții universităților private. Spre exemplu există posibilitatea ca unii dintre absolvenții Universității Yale să fie mai bine pregătiți decât cei care au absolvit Universitatea Valahia (membrul Colegiului director care a formulat autosesizarea a terminat dreptul la această universitate, comparația nu este menită să știrbească valoarea acestei universități).

24. În consecință nu este incidentă excepția prevăzută la art. 5 din **O.G. nr. 137/2000**.

25. Conform prevederilor **O.G. nr. 2 din 2001**, art. 5 alin. 2 lit. a, coroborată cu art. 6 și art. 7, Colegiul director aplică sancțiunea de avertisment, având în vedere că reclamatul a acceptat persoane care nu au corespuns criteriului stabilit prin anunț.

26. Art. 26 alin. 2 din **O.G. nr. 137/2000** prevede: „*Consiliul sau, după caz, instanța de judecată poate obliga partea care a săvârșit fapta de discriminare să publice, în mass-media, un rezumat al hotărârii de constatare, respectiv al sentinței judecătorești.*”

27. Având în vedere modul în care s-a produs discriminarea, Colegiul director obligă reclamatul să publice un rezumat al hotărârii de constatare pe propria pagină de internet, cu link de pe prima pagină, timp de o lună.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Fapta reclamatului de a publica un anunț conform căruia recrutează avocat cu condiția absolvirii unei facultăți de drept de stat reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 8 alin. 2 din **O.G. nr. 137/2000**;

2. Aplică sancțiunea de avertisment conform prevederilor **O.G. nr. 2 din 2001**, art. 5 alin. 2 lit. a, coroborată cu art. 6 și art. 7;

3. Recomandă reclamatului ca în viitor să elimine criteriile discriminatorii din anunțurile de recrutare;

4. Obligă reclamatul să publice un rezumat al hotărârii de constatare pe propria pagină de internet, cu link de pe prima pagină, timp de o lună conform art. 26 alin. 2 din **O.G. nr. 137/2000**;

5. O copie a prezentei hotărâri se va comunica reclamatului.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: Dovada publicării rezumatului hotărârii se va trimite către CNCD în termen de 15 zile de la rămânerea definitivă a hotărârii. În caz contrar CNCD va lua măsurile legale necesare.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

SANDU TATIANA VERONICA – Membru

Data redactării: 17.07.2019

Motivată: Haller István

Tehnoredactată: A.S.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.